

Collbató - Camí del Forat - Font de les Guineus - Balma de Bellasona - Collbató

Itinerari. Senzilla excursió que surt del municipi de Collbató per les coves del Salnitre des d'on s'agafa el camí de les Feixades. Es segueix un bon tros d'aquest interessant camí fins arribar a la cruïlla del camí del Forat. Es baixa per aquest camí fins a la caseta de les Olives. Desfer el camí fins trobar un discret corriol que tot planejant mena a la part inferior del clot de Casanelles on surt un corriol que puja a la font de la Guineu. Des de la font es puja a la balma obrada de la Bellasona i es continua, flanquejant la base del Cap de les Canals fins trobar el camí de la font del Barraquer. Recular per anar a trobar el camí de les Feixades i retornar a Collbató. Àmplies vistes dels tres serrats: Garrigoses, Monjos i Cap de les Canals que vertebreren la part sud del massís montserratí. Cal caminar curosament per tot l'entorn del clot de Casanelles perquè és el límit oest d'una zona de restricció d'activitats que puguin molestar la nidació de les aus rapinyaires.

Dificultat: No té cap dificultat especial. En tot moment la traça del camí és prou clara.

Material recomanat: És necessari portar aigua (recomanable un litre i mig a l'estiu), botes de tresc, roba d'abric segons el temps i, a l'estiu, barret.

Distància: 6.216 metres

Durada: 2 hores 8 minuts

Altura sortida: 429 metres

Altura màxima: 639 metres

Altura mínima: 361 metres

Guany: 209 metres

Ascensió sortida: 897 metres

Descens sortida: 987 metres

Desnivell màxim: 278 metres

Descripció de l'itinerari

0 minuts Sortida. S'inicia l'itinerari a l'ermita de la Salut a Collbató. Àmplia zona de lleure i aparcament on comença la carretera de pujada a les coves del Salnitre. Agafar unes rústiques escales ben construïdes i mantingudes que estalvien algunes marrades de la carretera. S'observen les marques de GR5 i GR172.

6 minuts. Bifurcació. Arribada a la carretera asfaltada que puja a les coves del Salnitre. Seguir la carretera per l'esquerra en franca pujada.

9 minuts. Aparcament. Petita placeta al final de la carreta emprada com aparcament. Comencen les escales que entre llaçades de forta pujada porten a l'entrada de les coves del Salnitre.

15 minuts. Coves del Salnitre. Abans de fer la darrera pujada per situar-se al davant de la porta de les coves del Salnitre hi ha un corriol a la dreta, és l'inici del camí de les Feixades (GR 5,172). Tòtem de senyalització. Continuar per aquest camí en lleugera baixada amb curtes llaçades. Observar les marques de les barrinades a les roques. La família Bacarisas de Collbató, que eren els propietaris de la Posada de las Cuevas de Monserrat, i que tenia la concessió del restaurant de sant Jeroni, arreglà aquest camí per poder-hi passar còmodament bestiar amb càrrega.

16 minuts. Bifurcació. Abans que s'iniciï una baixada discret corriol a l'esquerra. Seguint-lo s'arriba, primer a l'inici inferior de la difícil canal coneguda com pas de la Panxa o de sant Joan, indicat per unes pedres apilades a la paret, i després s'arriba a les coves de la Cabrafiguera. La canal de la Panxa separa els dos tossals més orientals del serrat de les Garrigoses. Seguir pel camí principal en una discreta llaçada.

18 minuts. Final de les llaçades. Després de les llaçades de baixada el camí comença a planejar. Durant molts metres es camina sense perdre massa cota resseguint el final del serrat de les Garrigoses.

21 minuts. Via l'Aranya. A l'esquerra queda l'inici de la via l'Aranya oberta per Joan Altamira l'octubre de 1997 i reequipada per P. Forts, J. Escofet, J. Figueró, L. Alfonso l'any 2011 en el serrat de les Garrigoses. Lletres pintades damunt la roca. Aquesta via és una clàssica de la muntanya montserratina. Són metres i

metres de paret amb escàs equipament, passos variats i també diferents que, com diuen molts escaladors, són molt diferents als que es poden trobar a altres zones de la muntanya de Montserrat.

24 minuts. Balma. Al damunt del camí, s'hi puja amb una fàcil grimpada, es veu un balma força gran per aixoplugar-se en cas de necessitat. Figuera a l'entrada de la balma. Mirant a la dreta del camí es veu l'Obaga de la serra dels Gatell que corre en paral·lel al torrent de la Salut que queda més enclotat. Al fons, i al darrera, queda el poble de Collbató.

30 minuts. Descens. Petita baixada cap al torrent Fondo. A mesura que es baixa observar a l'esquerra del camí, mig tapat per la vegetació, un llarg mur de contenció de la terra que hi ha entre la paret de roca i el camí. Són uns quants metres de paret seca, molt ben feta i sòlida. Poc abans del torrent s'interromp el mur perquè el camí queda delimitat per la part inferior del serrat de les Garrigoses.

32 minuts. Torrent Fondo. Cruïlla amb el torrent Fondo. Important torrent del massís que separa el serrat de les Garrigoses, el qual s'ha anat resseguint fins ara, del serrat dels Monjos que es resseguirà per la seva part baixa durant força estona. Impressionant aglomeració de roques. Entrant al torrent es pot apreciar l'extrem inferior del pas de la Barra que connecta, per la part superior, amb el pas de la Barrinada. Seguir continuant pel camí principal.

37 minuts. Feixes. Inici de les àmplies feixes que donen nom al camí. S'observen les feixes a banda i banda del camí. Les més rellevants estan a l'esquerra, segons la direcció de la marxa, creant diversos nivells fins a la base del massís. Aquestes feixes havien estat, anys enrere, plenes d'oliveres. Quan fou més rendible el cultiu de la vinya, principalment per la crisi d'aquest cultiu a França l'any 1860 per causa de la fil·loxera, les oliveres foren substituïdes ceps. Els pagesos volien aprofitar que els ceps catalans no estaven infectats per exportar vi a França. Entre els anys que les vinyes franceses van quedar arrasades i l'arribada de la fil·loxera a Catalunya va haver molta exportació a bon preu de vi cap a França. Però quan el cultiu de la vinya entrà en crisi a Catalunya per infecció de fil·loxera a finals del segle XIX i inicis del XX els ceps foren substituïts per noves oliveres i algun ametller. L'aprofitament del terreny fou extrem, tal com evidencien les nombroses feixes. Com a regla general pot dir-se que quan les feixes són molt estretes estaven destinades a les vinyes, metres que les amples eren d'oliveres.

A la dreta, en paral·lel al camí però a l'altra vessant del torrent de la Salut s'estén l'Obaga de la serra de can Rubió. Al fons, es fa evident el riu Llobregat calmat pel reclòs del Cairat al costat de les masies de ca n'Astruc vell i nou.

42 minuts. Bifurcació. Cruïlla amb el camí del Forat, GR 6, que puja des de la carretera B-112 sortint de la caseta de les Olives. Tòtem de senyalització i pintades a terra. Deixar el camí que duia i girar a l'esquerra per començar a baixar els primer metres del camí del Forat. Des d'aquest indret observar el conjunt d'agulles i roques que formen l'extrem final de la serra Llarga denominada en aquest tram Cap de les Canals. Aquest extrem s'inicia al coll de la Fita i acaba en un ample turó rocós on alguns gravats han situat l'anomenat castell Otger.

43 minuts. Bifurcació. A l'esquerra, al peu de la resta d'un arbre cremat, comença el camí de baix de les Canals. Una mica abans d'aquest punt hi ha un petit viarany que també porta aquest camí. Pintades a terra de color blau i groc.

El camí de baix de les Canals és un camí antiquíssim del massís montserratí, avui perdut en part. En la guia *Montserrat. Itinerari* de 1909 s'esmenta aquest camí com de bon passar entre Collbató i Monistrol. En la descripció d'aquest itinerari es descriuen alguns dels indrets comentats en aquest recorregut a la font del Barraquer. Anys després, en una ressenya de F. Maspons i Anglasesell dins de l'article "*Els camins de Collbató a Montserrat i a sant Jeroni*" publicada en el Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya (XLII 1932) es comenta que del "*camí del Forat, quan s'ha acabat l'escala i el petit tros gairebé horitzontal al capdamunt, surt un corriol, avui bastant perdut, que dóna la volta a la muntanya a mig aire per sota la cova de la Mare de Déu, en direcció a Monistrol. És un corriol poc freqüentat i perdedor, el qual travessa algun tros de bosc ben agradable*". Ramon Ribera descriu tot l'itinerari en el seu llibre "*Caminant a Montserrat*" (1998) sense comentar cap particularitat. Però avui, els incendis i els aiguats, han malmès el traçat d'aquest sender tant concorregut anys enrere.

A la dreta baixa el camí del Forat, GR6. Cal seguir per aquest camí en baixada. Observar les restes de feixes en la vessant que la muntanya que cauen damunt de la carretera de Collbató evidenciant un aprofitament extrem del terreny.

47 minuts. Roca del Forat. Baixant a l'esquerra queda una roca amb un forat a la base que dóna nom al camí. Inici dels graons que permeten durant un llarg tram baixar ràpidament per una canal. Una barana, relativament moderna, facilita

la baixada.

59 minuts. Bifurcació. El camí queda interromput per una malla de torsió que caldrà flanquejar per la dreta per arribar a la carretera B-112 que uneix Collbató amb Monistrol de Montserrat. A l'altra banda de la carretera hi ha la continuació del GR-6 cap a Ca n'Astruc. Cal recular i desfer al camí. Tot pujant, just passada la malla de torsió, visitar una antiga edificació de 6×3 metres anomenada caseta de les Olives. Curioses espitlleres, una en la cara sud i l'altra en la cara oest. La porta es troba en la cara est, mentre que la cara nord toca a la roca.

Aquest camí de pujada és el que probablement feien els romeus en l'època medieval. En el segle XV, 1496, en un capbreu s'esmenta "*l'antic camí de Montserrat*" que passava pel mas de Celfós, situat avui dins de la finca de ca n'Astruc del Cairat, i que tot seguit s'enfilava amunt cap a l'indret de Sant Miquel. Aquest camí, amb molta probabilitat, és el que avui passa per la caseta de les Olives i puja pel clot de Casanelles cap a la Quadra de Sant Miquel. Això planteja la qüestió de la datació del tros del camí de les Feixades des de la cova del Salnitre fins a la cruïlla amb el camí del Forat. Tema que caldrà esbrinar oportunament.

Retorn pujant de nou les escales, el tram amb barana i passant pel costat de la roca del Forat. Antigament el camí constava de 153 graons de totxanes.

1 hora 20 minuts. Bifurcació. Cruïlla amb el camí de baix de les Canals fàcilment identificable per la resta de tronc cremat que es troba en la intersecció dels camins. Agafar el camí de baix de les Canals en direcció al clot de Casanelles. El camí baixa suaument en direcció al torrent de la Bellasona.

Des de qualsevol indret que tingui bona vista observar l'estructuració d'aquest territori pel conreu. Tot està ple de feixes. No hi ha cap racó de la muntanya que no siguin apreciables les feixes de diferents amplades. S'explica que l'aprofitament del terreny era extrem fins el punt de que els pagesos quan pujaven duïen sacs de terra per avocar-los a les feixes. En el clot d'en Casanelles es conrearen algunes oliveres fins a finals dels anys 60 del segle XX. Per algun indret del clot encara es poden trobar, esporàdicament, algun resta de ceps que han resistit el pas del temps i els incendis, especialment el del 4 de juliol de 1994.

1 hora 27minuts Bifurcació. Arribada al clot d'en Casanelles, nom evocador d'una propietat, on es creua el torrent de Bellasona que separa el serrat dels

Monjos, que es deixa al darrera, de la serra Llarga. Pocs metres després de creuar el torrent de la Bellasona a ma esquerra, marcat per una fita de pedres, hi ha el corriol que s'enfila suaument cap la font de la Guineu. Cal agafar aquest corriol i deixar el camí de baix de les Canals que antigament servia per anar de Collbató a Monistrol de Montserrat. Avui el camí està totalment perdut des de la font del Barraquer fins a prop del torrent de Santa Maria. Tampoc es recomanable transitar per tractar-se d'una zona que no es poden fer activitats que facin soroll per la nidificació d'aus protegides.

A mitja alçada del serrat dels Monjos s'observen les diferents voltes del camí que puja cap el coll de la Fita anomenades les Girades. Bona visió de la cursa del riu Llobregat, can Tobella al peu de la serra del Cairat, sant Salvador de les Espases, la resclosa del Cairat i ca n'Astruc nou.

1 hora 31 minuts. Torrent. El camí arriba a l'àmplia rambla de còdols del torrent de la Bellasona. Aquest torrent, de llarg recorregut, comença al Pla dels Soldats i acaba al torrent de ca n'Astruc que és la continuació del torrent de la Salut. Pujar pel torrent i ja es veu la cisterna d'obra de la font de la Guineu.

1 hora 32 minuts. Font de les Guineus. Seguint la rambla del torrent ràpidament s'arriba a un ressalt rocós enmig del torrent, on hi ha la cisterna i la font. És una cisterna feta d'obra de maó que reté escolaments d'aigua. Segons el moment de l'any pot sortir un rajolí de la roca que omple la cisterna i, si està plena, desaigna cap al torrent. La cisterna té forma allargada i està situada a la vora esquerra del torrent, en el ressalt rocós, ocupant-lo en tota la seva llargada. Mesura aproximadament 1,5 per 2 m i té una fondària màxima de 0,6 m. El substrat acostuma està recobert d'algues. El seu ús actual és com abeurador de fauna. Tant la font com la cisterna estan referenciades en guies i mapes dels anys 1909 i 1949. En la guia *Montserrat. Itinerari* identifica la font en plural, aquesta denominació es manté en la guia *Montserrat* de Llorenç Estivill de 1949 font de les Guineus, mentre que Ramon Ribera-Mariné l'anomena font de la Guineu, en singular. Antigament es recomanava als caminants que anaven al monestir de Santa Maria pujat pel camí de les Feixades acostar-se a aquesta font per proveir-se d'aigua.

A les roques que protegeixen per ponent la cisterna es ben visible una creu no massa gran feta buidant la roca. Aquesta creu es feu en una època en que alguna persona pretengué fer una experiència solitària per aquests indrets emulant els

antics ermitans. Per continuar cal seguir un corriol que surt per damunt de la cisterna en direcció a les roques inferiors del Cap de les Canals.

1 hora 33 minuts. Cova de la Bellasona. Al peu d'una agulla de la paret del Cap de les Canals hi ha una balma tancada amb dues unes senzilles parets. És inapropiat identificar-la com a cova. Retornar al camí de baixa de les Canals resseguint algun dels corriols que salten de feixa en feixa.

1 hora 47 minuts. Bifurcació. Després de deixar varies feixes enrere s'arriba a la cruïlla amb el camí de baix de les Canals. Agafar-lo cap la dreta per iniciar el retorn. A la dreta s'aniria a la font del Barraquer.

2 hores. Bifurcació. Cruïlla amb el camí del Forat (GR 6), fàcilment identificable pel tronc cremat situat en la mateixa cruïlla. Agafar-lo de pujada.

2 hores 2 minuts. Bifurcació. Arribada al camí de les Girades on el GR 6 s'incorpora al GR 5 i 172. Girar a l'esquerra tornant per retornar pel camí de les Feixades (GR 5,172). Senyal identificadora dels camins. Baixada cap el torrent Fondo, primer amb un descens suau i després d'un tram pla s'arriba al torrent.

2 hores 12 minuts. Torrent Fondo. Creuar el torrent Fondo i iniciar l'ascens cap a les coves del Salnitre.

2 hores 18 minuts. Balma de la Figuera. A la dreta, enlairada al camí, queda una balma amb una figuera.

2 hores 21 minuts. Via de l'Aranya. A la dreta del camí queda l'inici de la via l'Aranya oberta per Joan Altamira l'octubre de 1997 i reequipada per P. Forts, J. Escofet, J. Figuerero, L. Alfonso l'any 2011 en el serrat de les Garrigoses. Lletres pintades damunt la roca.

2 hores 25 minuts. Bifurcació. Després d'una llaçada en pujada rocosa a la dreta hi ha el petit corriol d'inici del camí del pas de la Panxa. Seguir en lleugera pujada.

2 hores 26 minuts. Coves del Salnitre. Tòtem de senyalització. Al damunt del camí queda l'entrada de la cova del Salnitre. Baixar per les escales cimentades d'accés a les coves del Salnitre en direcció a la zona d'aparcament de les coves. Quasi bé al final de la baixada per les escales a la dreta es veu el corriol que porta a la cova Freda, primer, i després a la cova Gran.







2 hores 29 minuts. Aparcament de cotxes. Petita esplanada destinada a l'aparcament de cotxes per anar a les coves del Salnitre. Baixar pocs metres per la carretera. Seguir pocs metres més avall fins un revolt.

2 hores 30 minuts. Bifurcació. A l'extrem del pronunciat revolt a l'esquerra surt la dreuera que porta a la zona d'aparcament de l'ermita de la Salut.

2 hores 34 minuts. Final. Arribada a la zona d'aparcament de l'ermita de la Salut.

[Baixar el track en format GPX](#)

[Baixar el track en format KMZ](#)

 Cami del Forat i font de les Guineus	 Cami del Forat i font de les Guineus
 Cami del Forat i font de les Guineus	 Cami del Forat i font de les Guineus
 Cami del Forat i font de les Guineus	 Cami del Forat i font de les Guineus